1856. DRIE EN DERTIGSTE JAARGANG. N°. 6.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag**. De prijs is per *drie maanden* te Assen ƒ 1.85, buiten Assen franco per post ƒ 2.00.

ZATURDAG 19 JANUARIJ.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **f 1.00** en voor elken regel meer **15** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen op Zaturdag den 19 Januarij, des avonds te 6½ uur.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe,

Gelet op artt. 111, 125, 130 en 131 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), benevens art. 36 der wet van 27 April 1820 (St.bl. no. 11), gelijk mede op de verdere betrekkelijke voorschriften;

Besluit:

Art. 1.

De zittingen van den Militieraad in deze Provincie, voor de ligting van 1856, zullen worden gehouden te Assen en aanvangen op de volgende dagen, als:

de eerste zitting, op Woensdag den 6 Februarij 1856.
de tweede 〃 〃 Maandag den 17 Maart 〃
de derde 〃 〃 Maandag den 7 April 〃
de vierde 〃 〃 Dingsdag den 29 April 〃

Art. 2.

Aan de respectieve Gemeentebesturen in deze Provincie, onder mededeeling van het vorige artikel, kennis te geven, dat de dagen en uren, op welke de ingezetenen hunner Gemeenten zich in elke zitting voor den Militieraad zullen behooren te sisteren, hun nader door den Militie-Commissaris in dit Gewest zullen worden opgegeven.

Verder gemelde Besturen, met herinnering aan de betrekkelijke wetsbepalingen en nader gegevene voorschriften, uit te noodigen, om de betrokkene personen, bij biljet, ter comparitie voor den Militieraad op te roepen, en om voorts bij de afkondiging van de tijdsbepaling der zittingen van den Militieraad voor hunne Gemeenten te vermelden, dat al degenen, welke vermeenen, hetzij voor het eerst of bij vernieuwing, vrijstelling van den dienst te kunnen vragen, gehouden zijn, in persoon op den bepaalden tijd voor den Militieraad te verschijnen, en dat, bij gemis daarvan, het er voor gehouden wordt, dat zij geene redenen tot vrijstelling hebben, en gevolgelijk voor den dienst moeten worden, gedesigneerd.

Overigens zullen de stukken tot staving van de reclames, die de belanghebbenden in de 1ste zitting van den Militieraad wenschen te doen gelden, acht dagen vóór den dag, op welken ze moeten dienen, door de betrokkene Gemeentebesturen aan den Militie-Commissaris behooren te worden ingezonden.

Afdrukken uit te vaardigen, ten fine vermeld.

En zal deze drie achtereenvolgende malen worden opgenomen in de *Drentsche Courant*.

Assen, den 17 Januarij 1856.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

De VOORZITTER van den Raad der gemeente Assen,

Gelet hebbende op art. 7 der kieswet van 4 Julij 1850,

Noodigt:

de inwoners dezer gemeente uit, om, zoo zij elders, in de Directe Belastingen over de loopende dienst zijn aangeslagen, daarvan door overlegging van de aanslagbilletten of andere authentieke stukken te doen blijken, voor den 15de Februarij aanstaande, ten einde op die aanslagen kan worden gelet bij het opmaken der kiezerslijsten voor 1856.

Assen, den 18 Jannarij 1856.

De Voorzitter voornoemd,
H. J. OOSTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der gemeente Assen doen te weten:

dat van en met maandag den 21 tot en met zaturdag den 26 Januarij eerstkomende ten kantore van den Ontvanger der gemeente Assen gedurende den gewonen kantoortijd zal zijn geopend de inschrijving op de geldleening groot f 2000.00, door de gemeente tegen 4% aan te gaan ingevolge raadsbesluit van 28 November jl., goedgekeurd door H.H. Gedeputeerde Staten van Drenthe, bij besluit van 28 December jl. no. 30.

Het plan van die geldleening zal gedurende dien termijn, ten gemelden kantore ter inzage voorliggen.

Assen, den 7 Januarij 1856.

De Burgemeester,
H. J. OOSTING.
De Secretaris,
KIJMMELL.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

15 Jan.

Wij zijn in de jongste dagen als 't ware met dépêches overstroomd.

De hoofdinhoud daarvan is de tekst van het Oostenrijksche voorstel, 't welk onze lezers bekend is.

Rusland stemt daarin grootelijks toe, doch wil niet, dat Nicolaieff als kust-vesting worde beschouwd, wijl het ook niet aan zee ligt, en weigert ook te teekenen een document, waarop nog voorwaarden zullen geschreven worden, die het nog niet kent.

Dat zou ook de eenvoudigste landman wel weigeren.

Maar hoe staan dan nu de zaken?

Dat is uit de dagblad-pers niet op te maken.

Men zegt, dat Oostenrijk, ook namens het Westen, eene onvoorwaardelijke aanneming eischt van het voorstel, en dat blijft vragen vóór 18 Januarij. Ontvangt het die niet, dan vertrekt zijn gezant, doch — dat vertrek is nog geene oorlogsverklaring. Oostenrijk zou dit jaar nog *lijdelijk* willen blijven.

Engeland eischt zoo dreigend mogelijk Rusland's naamteekening, en Frankrijk? Dat houdt zich aan de algemeene afspraak.

Er zijn echter, die verzekeren, dat er een geheim tractaat of aanhangsel tot een tractaat tusschen Oostenrijk en het Westen is opgemaakt, waarbij Oostenrijk volmagt wordt gegeven, om, als Rusland zijn voorstel verbreekt, alle gemeenschap met Rusland af te breken.

Eene zonderlinge bepaling. *Volmagt* geven. Alsof het die noodig had! Wanneer men gezegd had, dat Oostenrijk de diplomatieke betrekkingen met Rusland *moest* afbreken — dat zou iets begrijpelijks en zelfs zeer natuurlijk zijn, maar volmagt geven aan iemand, om iets te doen wat men wenscht, ja waartoe deze, zou men zeggen, *verpligt* is — dat klinkt vreemd, en daarom zal die telegrafische dépêche wel zijn, wat vele harer zusters mogen heeten: *weinig waard.*

Er is niets zoo gek, of het wordt door den telegraaf aangevoerd.

Waarlijk, men mag wel zeggen: „*liegen als een telegraaf.*"

Verder zegt men, dat die geheime clausule nog het volgende inhoudt: „de drie Mogendheden zullen alsdan dwangmiddelen nemen tegen Rusland en de medewerking der overige Staten inroepen. (Dit rijmt en is te gelooven.) Pruissen blijft van de verdere onderhandelingen uitgesloten, tenzij het ook zijn gezant terugroepe en deel neme aan het groote verbond tegen Rusland. Als Pruissen dat weigert, welnu, dan ook dwangmiddelen tegen Pruissen!"

Ziedaar het jongste nieuws — waarvan wel veel waar kan zijn, maar gewis niet alles.

Maar hoe het zij: Rusland geeft veel toe, en die verstandige lieden, die niet *belust* zijn op oorlog, zeggen als uit een mond: „wilt gij niet vechten over *woorden* — teeken dan en steek het zwaard op!" Dat men het dede. Voor woordenspel is het bloed toch te kostbaar.

Wat wil Oostenrijk?

Dat is eene vraag, die aller verstand doet stil staan. Is het wezenlijk Ruslands vijand, meer zelfs nog dan het Westen? Welk eene vraag! roept gij lezers, en gij hebt regt, maar wij niet minder tot onze vraag; immers zegt men, dat de afstand van een gedeelte van Bessarabie, voor Ruslands eer welligt het pijnlijkste, alleen gesteld is door Oostenrijk, door het eens in groote benaauwdheid verkeerende Oostenrijk, dat toen gered werd door Rusland.

Onbegrijpelijke staatkunde welligt, of — zwarte ondankbaarheid!

Wat zal Pruissen doen, als Rusland zoo verlaten wordt? want ook Zweden, zegt men, maakt zich op tot hulp van het Westen.

Onbekend, maar opmerkelijk is het, dat de toon, de krachtige toon van het onafhankelijk krachtige Pruissen, in de laatste dagen, aanmerkelijk is gedaald en dat het in het Oostenrijksche voorstel thans geene vernedering ziet voor Rusland. Dat duidt eene verandering van politiek aan. Uit overtuiging of uit vrees, voor den geduchten storm, die opsteekt tegen Rusland en welligt ook tegen zich zelven?

Wij weten het niet maar — twijfelen.

Als de sterkste meester is, moet men zijne krachten wegen. Dat kan hard zijn, maar is gewoonlijk verstandig.

In Frankrijk geen nieuws.

Men zegt dat aan de Wetgevende Magt zal worden voorgesteld, dat de keizerin tot regentes wordt verkozen, als de keizer mogt komen te sterven, en een jaargeld ontvangt van een millioen, tot aan de meerderjarigheid des troonsopvolgers en dat de keizerlijke weduwe het Elysee als verblijfplaats behoudt. Over den jeugdigen erfgenaam der troon wordt dan een raad van regentschap benoemd.

Londen heeft geen ander nieuws dan dat des oorlogs Men heeft er geen tijd voor andere zaken en de dagbladen kibbelen om 't hardst wie 't meest, wij mogen wel zeggen, het minst van den stand van zaken weet.

Madrid heeft weder een oproertje gehad en wel door 60 man, die wacht hadden bij het paleis der Wetgevende Magt zelve.

Zie hier het verhaal van dat tumult: De militie van de wachtpost voor het Cortes-paleis, bestaande uit manschappen van het democratisch-gezinde 3e bataillon voltigeurs, stoorden in den avond van den 7 op de alleronbetamelijkste wijze de beraadslagingen der Cortes, toen gehouden wordende over de wet op de openbare werken. Ten 5½ ure deed de onderofficier der wacht zijne 50 of 60 man, die hij vooraf in zijn belang had weten te winnen, met geladen geweren voor een der deuren post vatten. Kort daarop werden onder het uiten der kreten: „*Leve Saragossa! Leve het vrije volk! Dood aan de regering! Dood aan de meerderheid der Cortes! Leve de republiek!*" de geweren tegen het gebouw afgevuurd. Terwijl de kommandant van het bataillon den voorzitter der Cortes van dit feit ging kennis geven, beproefden de muitelingen de deuren van het paleis open te loopen. Zij wilden in de zaal dringen en met geweld de intrekking van het besluit op de petitie van Saragossa afdwingen. Krachtige wederstand werd hun daar geboden. Generaal *Infante*, de hertog van *San Miguel* en de heer *Escosura* verschenen en rigtten het woord tot de opgestane krijgslieden, doch werden smadelijk bejegend. *San Miguel* werd zelfs met den dood bedreigd. Toen echter kwam *Espartero*, die spoedig van het gebeurde was onderrigt, met troepen der bezetting en het bat. militie, dat aan het ministerie van binn. zaken de wacht had.

Bij het verschijnen van *Espartero* in de vergaderzaal heerschte daar eene algemeene verwarring. Hij verzekerde, dat de gestoorde openbare rust in weinig oogenblikken zou hersteld, of hij een lijk zijn. De Cortes moesten hunne beraadslagingen ernstig voortzetten; hij zou weten zijn pligt te volbrengen. Onder het bravo-geroep der vergadering, verliet *Espartero* de zaal, alwaar toen zelfs de demokratische afgevaardigden de tegen de majesteit der volksvertegenwoordiging ondernomen aanranding afkeurden. Op voorstel van Escosura verklaarde de vergadering zich onmiddellijk met algemeene stemmen permanent, tot dat de rust hersteld zou zijn. Pas was de stemming afgeloopen of Espartero verscheen op nieuw en deelde mede, dat de muitende wacht was afgelost. Eenigen der militairen, in hoogen graad van dronkenschap, waren ontwapend en in hechtenis genomen; de overigen hadden hunne wachtposten aan het andere militie-bataljon overgegeven. Met eenige geruststellende woorden en de verzekering, dat de schuldigen streng zouden worden gestraft, besloot Espartero zijne rede, waarna de afgevaardigden ten 7 ure huiswaarts keerden en ongedeerd hunne woningen bereikten.

Ziedaar een oproer, echt Spaansch in oorsprong en gevolgen. Zestig man brengen eene geheele stad in beweging en 250 afgevaardigden in de grootste benaauwdheid. Onzinnigen met veel stoutmoedigheid zouden een Ministerie omverwerpen.

Er zijn echter, die meenen, dat er veel meer achter schuilt, en dit zal wel waar wezen.

Italie is in rust doch in politieke barensnood.

Wat die verlossing, als hare tijd is gekomen, brengen zal, is gewis een van de grootste raadsels onzes tijds, want de partijen zijn er zonder tal, en velen daarvan weten wel wat zij *anders*, maar niet *hoe* zij het willen hebben, en die wetenschap is toch noodig bij eene revolutie.

19 Jan.

Vrede! vrede! is de uitroep, welke ons heden uit alle dagbladen en uit alle telegraafkantoren tegenklinkt; wij ook, wij hebben onze stem daarbij gevoegd in een berigt, gisteren, naar aanleiding van eene telegrafische dépêche, aan onze lezers medegedeeld.

Om deszelfs groote belangrijkheid herhalen wij dat berigt hier, het luidt als volgt:

„Rusland heeft het ultimatum van Oostenrijk gaaf aangenomen.

„De vooruitzigten op *vrede* zijn *zeer gunstig.* Waarschijnlijk zal te Parijs eene conferentie over een vredesverdrag geopend worden."

Andere dépêches bevestigen dit berigt; sommigen voegen er bij, dat het authentiek en officieel is, en willen daardoor meerdere aanspraak op geloofwaardigheid maken. Hoewel wij nu aan deze bijvoeging weinig waarde hechten, komt de bevestiging echter van zoovele zijden, n.l. uit Dresden, uit Londen en uit Parijs, dat men waarlijk wel eenig geloof aan deze heugelijke tijding mag hechten.

Ook de beursen te Londen en te Parijs schijnen niet bevreesd te zijn voor de herhaling van een *canard à la Tartare*, daar zij aanmerkelijk zijn gerezen.

Maar wat heeft Rusland bewogen toe te geven, hoewel het aanvankelijk groote bezwaren had tegen sommige bepalingen van het vredes-voorstel en bepaaldelijk tegen den afstand van eene strook van Bessarabie?

Het schijnt voornamelijk de houding geweest te zijn, die Oostenrijk aannam, waardoor het magtige Rusland tot toegevendheid is gestemd.

Oostenrijk eischte met de Westersche Mogendheden van Rusland gave aanneming of gave verwerping, en dreigde in het laatste geval met de terugroeping van zijn gezant. Dit zou nu wel geene dadelijke vijandelijkheid geweest zijn, maar het was een afbreken der vriendschappelijke betrekkingen, en iedereen weet, hoe ligt twee buren, die geene vrienden meer zijn, tot openlijke oneenigheid kunnen geraken; de geringste zaak, die alle dagen op de grenzen van het wederzijdsch territoir kan voorvallen, kan de wrok in ligte laaije vlam doen uitbarsten.

Rusland zag dit door. Bovendien raadde Pruissen ernstig tot den vrede aan, en ook andere Staten van Duitschland, als Beijeren en Saksen, alsmede, zooals men zegt, de Koning der Nederlanden, voegden hunne stem bij die van Pruissen.

Bij eene voortgezette weigering, om de vredes-voorstellen gaaf aan te nemen, vreesde de Czaar welligt geheel alleen te zullen staan, en weldra Oostenrijk met uitgetogen zwaard tegen zich over te zien; hij zal daarom begrepen hebben, liever nu vrijwillig de aangeboden voorwaarden te moeten aannemen, dan welligt later door den drang der omstandigheden tot de aanneming gedwongen te zijn.

Maar wat ook Rusland bewogen heeft om toe te geven, wij verheugen ons hartelijk, dat er thans een groote stap tot den vrede is gedaan.

Het vredesgebouw zal nu op de vijf grondslagen opgetrokken moeten worden; als de plaats, waar dit werk zal worden verrigt, noemt men Parijs.

De mogelijkheid blijft bestaan, dat de toepassing dezer grondslagen tot zoodanig verschil van gevoelen aanleiding geeft, dat bij slot van rekening de vrede toch niet gesloten wordt, waarschijnlijk echter beschouwen wij zulks niet; deze grondslagen zijn eenvoudig en duidelijk en moeijelijk voor zeer uiteenloopende uitlegging vatbaar; bovendien schijnen alle partijen, Engeland misschien uitgezonderd, opregtelijk den vrede te wenschen.

Nu eenmaal Rusland er toe gekomen is, om toe te geven, hetgeen wij niet hadden gedacht, is onze hoop op vrede zeer levendig, in de veronderstelling altijd, dat die toegeving zich bevestigt, en wij verwachten, dat nu weldra een wapenstilstand gesloten en de krijgstoerustingen van weerszijden gestaakt zullen worden.

Mogten onze verwachtingen worden bewaarheid!

Bij de gewigtige tijding, welke wij hebben medegedeeld, verliezen bijna alle andere berigten hun belang, wij zullen dan ook slechts kortelijk de voornaamste mededeelen.

De *Times* meldt, dat men spoedig de algeheele onderwerping der Santals in Engelsch-Indie te gemoet kan zien.

De inneming van Herat door de Perzen bevestigt zich niet. In die stad schijnen integendeel twee partijen te bestaan, die zich bloedig beoorlogen.

Koningin Victoria heeft aan de Fransche militairen uit de Krim teruggekeerd eene herinneringsmedaille doen aanbieden, vertoonende aan de eene zijde de beeldtenis van Groot-Brittanjes vorstin en aan de keerzijde een krijgsman, gelauwerd door de Overwinning, met het onderschrift *cri-*

malue. De uitreiking heeft met groote plegtigheid plaats gehad.

Het zal wel de eerste keer zijn, dat de geschiedschrijver zal hebben te vermelden, dat Fransche soldaten met Engelsche medailles prijkten.

De opstand te Madrid, of liever de zamenzwering, want zoo mag men haar noemen, is van meer gewigt, dan men dacht. Het voornemen bestond om alle toegangen van het paleis te bezetten en de afgevaardigden niet te laten vertrekken, terwijl andere zaamgezworenen zich op de tribunes zouden begeven, om de vertegenwoordigers der natie op hunne zetels in de vergaderzaal dood te schieten.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Er is sprake geweest van eene vervolging tegen het Protestantsche dagblad *de Fakkel*, dat te Tiel het licht ziet. Thans leest men deswege in de *Arnh. Ct.*, dat de vervolging in haren oorsprong is gestuit. Er is wèl eene aanschrijving ontvangen, om te onderzoeken of een aangewezen artikel tot vervolging aanleiding kon geven, er is wel regtsingang door het openbaar ministerie gevraagd; — maar, na onderzoek in raadkamer van het geïncrimineerde stuk, heeft de regtbank van Tiel gemeend, dat er geene termen van vervolging aanwezig waren. Hieruit blijkt niet te min, dat de regering geene persvervolging schuwt.

— Uit het verslag van de Hervormde Synode, aangaande het verhandelde in de zitting der synode van 1855, dat eerlang verzonden zal worden, blijkt, dat het aantal Hervormden in ons land op 1 Jan. 1855 bedroeg 1 753,885 zielen, verdeeld in 1284 gemeenten, en bediend door 1524 predikanten. Verder blijkt daaruit, dat de provinciën, naar het aantal Hervormde belijders in deze orde voorkomen, als: Zuid-Holland, Noord-Holland, Gelderland, Friesland, Groningen, Overijssel, Zeeland, Utrecht, Drenthe, Noord-Brabant en Limburg. Nog kan men uit die opgaven opmaken, dat ieder predikant dooreen 1150 zielen onder zijn opzigt heeft, dat in Overijssel dit getal ongeveer 1700 zielen is, in Noord-Brabant 450 zielen, in Drenthe ongeveer 1400 zielen, in Limburg 260 zielen, in Zuid-Holland 1500 zielen, in Noord-Holland 1300. Die ongunstige verhouding in Zuid- en Noord-Holland vindt haren grond in de groote gemeenten van de steden Amsterdam, Rotterdam, 's Gravenhage en Leiden. Wanneer men alleen op de gemeenten ten platten lande let, dan is de verhouding in Drenthe en Overijssel het ongunstigst. Van daar dan ook, dat er in die provinciën in de laatste jaren de meeste nieuwe gemeenten zijn tot stand gekomen. In Friesland, Groningen en Utrecht staat de verhouding ongeveer als 1 predikant tot 1000 zielen, en in Gelderland als 1 predikant tot 1100 zielen.

— Het departement Deventer der maatschappij van nijverheid heeft de navolgende uitkomsten bekend gemaakt van de proeven met de Guano-bemesting genomen.

1). De guano is beterkoop dan de stalmest, want 1 bunder 60 roeden roggeland werd den 15 en 16 December bemest met 400 Ned. p. Amerikaansche guano, kostende op het land f 19 de 100 pond, dus te zamen f 76. In het begin van Januarij was dit land beter bezet en de plant veel donkerder van kleur dan een daarnevens gelegen stuk land van dezelfde grootte, bemest met 55 voer korte stalmest, welke per voer op het land f 2, te zamen f 110 kostten, hetgeen dus een verschil, ten voordeele der guano, van f 34 opleverde.

2). Ten aanzien der guano kan men met hetzelfde personeel en gespan veel meer grond bemesten en bewerken, dan met den stalmest, daar de 400 ponden guano met één kar en één paard kunnen vervoerd worden, terwijl men 55 malen met een tweespannigen wagen denzelfden weg moet afleggen, om den stalmest op een even groot stuk lands te brengen. Ook tot het afladen, overstrooijen, invoren, eggen en onderploegen wordt, bij de aanwending van stalmest, meer personeel en tijd gevorderd; terwijl de guano door één man en te gelijkertijd door een ander het graan gezaaid wordt, waarna graan en guano zamen worden ondergeegd. Verder dient hierbij nog in aanmerking te komen, dat men, bij bemesting met guano, met geene paarden of wagen op den akker behoeft te rijden, waardoor het mogelijk wordt, om in het vroegere voorjaar zoodanige lage of drassige landen met guano te bemesten, waar men met paarden niet zou kunnen komen.

3). Het is gebleken, dat de zuivere landen, met guano en spurrie, alsmede met haver bezaaid, nadat de vruchten er af gebragt waren, geen onkruid achterlieten, hetgeen toch bij aanwending van stalmest wel het geval is.

4). Voor de provinciën Drenthe en Overijssel, in welke zoovele woeste heide- en marktegronden te ontginnen zijn, kan men den aanvoer van guano als eene weldaad beschouwen, daar zij zich, op min kostbare wijze, naar de verst afgelegene gronden laat overbrengen en door haar de voorhanden zijnde mest niet, ten behoeve der te ontginnen gronden, aan den bestaanden landbouw behoeft onttrokken te worden.

5). Eindelijk, de guano stelt in staat, om op woeste gronden veevoeder te verbouwen; veevoeder geeft gelegenheid tot het houden van vee; geeft mestspecie; mestspecie geeft meer voeder, en in den omloop der verbouwing van deze gewassen zal het een groot voordeel zijn gelegen.

— Het nederlandsche zendelinggenootschap heeft in 1855 aan giften en legaten ontvangen f 27.333.36.

— De *Kerkelijke Courant* heeft in het afgeloopen jaar voor de synodale weduwen-beurs opgebragt de som van f 2159.50.

— De Rijksmiddelen hebben over 1855 in het geheel f 52.233.073.34½ opgebragt, in 1854 bedroeg de totale opbrengst f 58.223.184.61.

— De Hooge Raad heeft de zaak van den heer *P. L. Lom de Berg*, lid der Tweede Kamer, beschuldigd van drie overtredingen der wet op het personeel, naar de openbare teregtzitting verwezen.

Uit Alexandria is de volgende belangrijke brief ontvangen d.d. 5 Jan.: »Den 1 Jan. is de commissie, belast met het onderzoek der doorgraving van de landengte van Suez, alhier teruggekeerd. Haar onderzoek is voleindigd en haar voorloopig rapport aan Z. H. *Said*-pacha overgereikt. De directe doorgraving van Suez naar Pelusa beschouwt zij alleen als mogelijk. Het daarstellen eener haven in de golf van Pelusa levert geene buitengewone moeijelijkheden op. De doorgraving over Alexandria is geheel verworpen. De kosten zullen de som van 200 millioen francs, reeds in het rapport der ingenieurs en van den onderkoning, de hh. *Linant*-bey en *Mongel*-bey, opgegeven, niet overschrijden. Het voorloopig rapport is door den Hollandschen ingenieur, den ridder *Conrad*, aan den onderkoning ter hand gesteld. Een uitvoerig verslag, toegelicht door plannen en kaarten, is een arbeid, welke de commissie in Europa volvoeren zal. Hoogst voldaan is zij over de ontvangst des pacha's en de middelen, die Z. H. haar ter hand gesteld heeft, om het onderzoek te vergemakkelijken. Heden keert de commissie naar Europa terug. Den 25 Dec. arriveerde hier eene der stoombooten, op rekening des onderkonings, van de fabriek der heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel* te Amsterdam besteld. De pacha begaf zich in persoon aan boord, vergezeld van den Ned. consul generaal, den heer *S. W. Ruyssenaers*, om dit voorwerp van Nederl. nijverheid in oogenschouw te nemen. De onderkoning heeft HD. tevredenheid te kennen gegeven. Onnoodig zal het zijn, te doen opmerken, dat door dit vaartuig de Nederlandsche nijverheid eervol met die van Engeland en Frankrijk wedijvert." *U. C.*

Dordrecht, 14 Jan. Uit de Groote Lindt berigt men van den 12 dezer: Heden middag, circa 3 ure, trof deze gemeente eene hartverscheurende ramp, waardoor eene moeder en twee geliefde dochtertjes van verschillenden leeftijd haar graf in de diepte vonden. De zaak heeft zich volgenderwijze toegedragen: Op den boezem de Devel in deze gemeente vermaakten zich eenige kinderen op het zwakke ijs; het zoontje van A. S. valt al spelende met eene slede er door; twee zijner zusjes, digt daarbij zijnde, trachten hem te redden, doch deelen in hetzelfde lot. Daarop komt de vader toeschieten, doch ook zijne poging mislukt, zoodat eindelijk vader en drie kinderen in groot levensgevaar verkeeren, terwijl nog drie andere toegeschoten personen mede op het punt zijn van te verdrinken. Ook de vrouw van A. S. komt, tegen alle waarschuwing, over het brooze ijs, om hare kinderen te redden; ook zij zinkt in de diepte; alle pogingen worden in het werk gesteld, doch de zwakte van het ijs laat niet toe, de in doodsgevaar verkeerenden te helpen, tot dat eindelijk, met behulp van ladders en touwen en van een klein schuitje, de vader A. S. en zijn zoontje (de oorzaak van dez.n ramp) en de verdere personen met levensgevaar werden gered; doch de moeder en hare twee kinderen zijn niet meer!

Kuinre, 15 Jan. Heden morgen te elf uren verspreidde zich hier het gerucht dat zekere *Willem Groen* van Blokzijl gister middag om 3 uren door de afspanning van het ijs, waarop hij zich bevond om spiering te visschen, op eene groote schots naar de zee was afgedreven en dat men van uit Blokzijl vele doch vergeefsche moeite met de ijslooper had aangewend, om hem op te sporen en aan zijne bedroefde betrekkingen terug te brengen. Men meende nu van hier geroep uit zee te vernemen en spoedig daarna overtuigde men zich met een verrekijker dat zich werkelijk een persoon op het ijs ver in zee bevond die onophoudelijk heen en terug liep, op een niet grooten omtrek. In allerijl voorzag men een daartoe gewillig afgestane schippersboot van loopers en 6 wakkere mannen, onze beurtschipper *S. J. Vischer*, diens zoon *Jan Vischer*, *Herms. de Boer*, *P. Molenberg*, *A. Molenberg* en *C. G. Kok* waagden het, nadat eene groote volksmenigte hun met het vaartuigje over het strandijs had gebragt; daarmede in zee te steken, voorzien van de noodige levensmiddelen. Door geen noemenswaard ijs in de zee belet, bereikten zij tamelijk spoedig de drijvende schots waarop *Groen* zich bevond, en de geredde werd, met eenige moeite door het dunne kantijs veroorzaakt, eindelijk in het bootje opgenomen. Met den verrekijker zag men van hier reeds een stok in de hoogte gehouden voorzien van een doek ten teeken dat de moedige mannen geslaagd waren in hun voornemen en *Groen* van een waarschijnlijk wissen dood hadden gered. Toen anderhalf uur later allen welbehouden aankwamen, was het gejuich groot en de dank der menigte het loon der wakkere mannen voor hunne moedige daad. *Groen* was wel te moede, en na voorzien te zijn van het noodige, is hij naar Blokzijl teruggekeerd, waar zijne vrouw en bloedverwanten hem zeker met dank in het hart voor den Alverzorger zullen hebben verwelkomd. *Pr. Ov. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De betrekkingen tusschen den Koning der Beide Siciliën en de Fransche Regering worden van dag tot dag minder vriendschappelijk. Met die tusschen Koning *Otto* en het kabinet der Tuilleriën is dit insgelijks het geval, in weerwil van de gunstige verklaring ten deze, onlangs bij gelegenheid der opening van de Grieksche kamers, door den vorst en der vertegenwoordiging afgelegd. Het gerucht is verspreid, dat de Engelsche en Fransche gezanten te Athene papieren hebben in handen gekregen, die het Helleensche bewind nog meer in verdenking bij de Westersche Mogendheden brengen, dan reeds het geval is.

— Te Parijs viel in den avond van den 12 dezer het volgende ongeluk voor op het Noorder kerkhof (Montmartre). Sedert eenigen tijd werden op die begraafplaats talrijke diefstallen gepleegd; strenge bevelen waren gegeven, om ze tegen te gaan en met dat doel waren de bewakers met karabijnen gewapend geworden. In weerwil van die voorzorgsmaatregelen, werden wederom verscheidene graven geschonden en van voorwerpen van waarde beroofd. De waakzaamheid werd dus verdubbeld en de bewakers werden gemagtigd, om na een eerst werda! onmiddelijk vuur te geven op ieder, die na het sluiten der deuren zich op de rustplaats der dooden mogt bevinden. Tegen zes ure des avonds, verliet de heer *de Vaulabelle*, opzigter van het kerkhof, zijne kamer en begon de ronde te doen, om zich in persoon te overtuigen of de bewakers den hun opgedragen last stipt vervulden, en of zij allen op hunnen post waren. In het gedeelte des kerkhofs, dat aan de gemeente Batignolles grenst, staat een lage muur waarop sporen van dikwijls volbragte overklimming merkbaar waren. Op die plek derhalve was het waakzaam oog des wachters onophoudelijk gerigt. De wachter *Mabille* stond daar op post, toen de heer *de Vaulabelle* zijne schreden derwaarts rigtte; doch hetzij dat zijne aandacht elders getrokken werd, hetzij dat hij door den wind *Mabilles* stem niet hoorde, bij, de opzigter *de Vaulabelle*, antwoordde niet op het werda! en na eene derde waarschuwing loste *Mabille* zijne karabijnen in de rigting van waar hij de beweging vernam. Daarop hoorende kermen, liep hij naar de wachtpost, om berigt te geven, dat de dief was getroffen. Van lantaarns voorzien, volgde men onmiddelijk *Mabille* naar de aangeduide plek; doch hoe onbeschrijfelijk groot was de ontzetting der wakers, toen zij in de op den grond liggende persoon den heer *de Vaulabelle* zelven herkenden. De ongelukkige opzigter werd bewusteloos naar zijne kamer gebragt, alwaar hem de teederste zorgen werden gewijd. Alle pogingen waren echter vruchteloos. *De Vaulabelle* was een lijk. De kogel was door de hartstreek gedrongen, en twee vingers van de regterhand, die de heer *de Vaulabelle* in zijn paletot had gestoken, waren door hetzelfde schot verbrijzeld. Hoe gunstig ook *Mabilles* antecedenten waren, men heeft gemeend hem in verzekerde bewaring te moeten nemen, en thans bevindt hij zich nog in arrest. De heer *de Vaulabelle* is in den bloei zijner jaren overleden; hij laat eene weduwe en twee nog jonge kinderen na. De zoo noodlottig omgekomene was de broeder van den heer *de Vaulabelle*, minister van openbaar onderwijs onder het voorloopig bewind in 1848.

ENGELAND.

Een Amerikaansch dagblad verhaalt de volgende gebeurtenis: Een trein op den spoorweg van New-Albany naar Salem, bestaande uit vier waggons, vol reizigers, naderde onlangs de brug, die over de Salt-Creek, bij Bloomington, ligt. Op dit punt gekomen, kwam plotseling bij den machinist een twijfel op nopens de hechtheid van de brug, vooral omdat de vloed door de vele regens buiten zijne oevers getreden was. Hij verzocht dus al de reizigers de rijtuigen te verlaten en ging zelf de brug te voet over. Op zijn bevel moest de stoker de machine in beweging brengen en daarop onmiddelijk op den grond springen. Zoo de trein, aan zich zelve overgelaten, er zonder toeval overkwam, wilde hij aan den overkant op de locomotief springen, die dan nog geene groote snelheid kon hebben, ten einde te stoppen en den reizigers gelegenheid te geven weder op hunne plaatsen te komen. Op het gegeven teeken zette de trein zich in beweging, maar was ter naauwernood op de helft van de brug gekomen, toen deze instortte en al de waggons in de diepte verdwenen.

— De Mormonenstad aan de groote zoutzee telt thans, volgens den *New-York Herald*, 15000 inwoners. De landverhuizing bragt het vorige jaar over land ongeveer 3000 personen, meerendeels Engelschen, Schotten en Ieren, benevens vele Denen en enkele Noord-Amerikanen. Dit jaar verwacht men nog een groot aantal landverhuizers. De vrouwen van Utah hebben eene gewijzigde Bloomer-kleeding aangenomen; een sluitend overkleed, even als een mannen paletot, van voren toegeknoopt, en reikende tot aan de knie; dan kousen die tot aan de enkels reiken en eindelijk een strooijen hoed. Alles zoo goedkoop en smakeloos mogelijk.

— Nabij Portsmouth zijn proeven genomen met eene nieuwe mortierboot, welke mortieren bij klimmende lading vrij wel gelukten tot het 14de schot; bij het 15de schot de lading echter wederom versterkt zijnde, kon de boot den geweldigen schok niet langer verduren, maar verdween in een oogenblik in de diepte, 14 kanonniers met zich mede slepende, doch die allen, op een na, door de nabijzijnde sloepen gelukkiglijk werden gered.

RUSLAND-TURKIJE.

Door den *Times* wordt het volgende medegedeeld: De zoon van den buitengewonen gezant van den schach van Perzie bij het Russische hof, een jong mensch van 18 jaren, werd onlangs dood gevonden, zijnde gestikt door den damp van gezlommen kolen, welke een bediende in zijne kamer had laten staan. De gezant, woedend over dit verzuim, veroordeelde den onvoorzigtigen bediende, om doodgeslagen te worden. De Russische politie kwam echter tusschen beiden en belette de uitvoering van dit barbaarsche vonnis. De gezant wist daar echter raad op; hij liet eene kist maken, met eenige openingen om adem te kunnen halen, sloot den ongelukkige daarin, om hem zoo naar Perzie te laten transporteren, waar hij bovengenoemde straf zal ondergaan.

— De *Siècle* verhaalt in een artikel over het tooneel der Fransche soldaten in de Krim, hoe hartstogtelijk de acteurs hun tooneel beminnen, zoo zelfs dat zij er te midden van den strijd aan denken. Den 7den Junij, nadat het eerste witte werk genomen was, wierpen de Zouaven zich op het tweede. Een der eerste komieken, die als een razende gevochten had, komt er een van de eersten op; hij geeft een schreeuw van vreugde, werpt zich op een Russischen officier, ontwapent hem, zonder dat deze den tijd heeft tot bezinning te komen en roept hem toe: Ik wil u niet dooden, maar geef mij uw rok; 't is voor onze komedie!"

ASSEN, 16 Januarij.

Heden ontvangen wij de navolgende Telegrafische berigten.

EFFECTEN.

Parijs. Vrijdag, 18 Jan. Fransche 3 percents Schuld 67 francs 90 centimes.

Londen. Vrijdag, 18 Jan. Engelsche geconsolideerde 3 percents Schuld 90¼ percent.

Amsterdam, Vrijdag, 18 Jan. Nederlandsche 2½ percents Schuld 63¾ percent; Russische 4½ percents Schuld 90 percent; Oostenrijksche 5 percents metallieke Schuld 68¼ percent.

'sHage, 19 Jan. Ruslands aanneming van het vredes-voorstel wordt allezins bevestigd.

Men verwacht een wapenstilstand, doch de toon van de *Times* en *Morningpost* doet bezwaren van Engelands zijde te gemoet zien.

Z. M. heeft bij continuatie benoemd tot schoolopziener in het zesde schooldistrict der provincie Groningen, Mr. *J. G. Koning*.

— Tot burgemeester van Wedde is benoemd Mr. *E. Koning*.

— Z. M. heeft tot burgerlijke leden van den Militieraad te Assen benoemd Jhr. Mr. *P. A. G. de Milly* en Mr. *E. J. Bertling* en tot hunne plaatsvervangers Mr. *J. Oosting* en Jhr. Mr. *P. A. van Holthe tot Echten*.

* **Smilde, 15 Jan.** Eene commissie van afgevaardigden uit de binnenschipperij, het Zwolsche diep bevarende, van Zwolle, Hasselt, de Dedemsvaart, Zwartsluis, Meppel, Hoogeveen en de Smilde, heeft zich heden begeven ten huize van Mr. *P. van der Veen*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, wonende alhier, en aan hem, onder eene gepaste toespraak, voorgelezen en overhandigd navolgend manifest van hulde:

Aan den heer Mr. P. VAN DER VEEN, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De ondergeteekenden, binnenschippers het Zwolsche diep bevarende, hebben met belangstelling kennis genomen van het voorstel tot enquête, door U gedaan in de Tweede Kamer omtrent den tol op 't Zwolsche diep.

Zij twijfelen er niet aan, of de Tweede Kamer zal de regtvaardigheid doen zegevieren, want der requestranten zaak is regtvaardig, en de Vertegenwoordiging van het Nederlandsche volk neemt immer regtvaardige besluiten.

Hoe dat besluit worde, de requestranten rekenen zich verpligt aan U, die over de belangen des Zwolschen dieps een zoo krachtigen stap hebt gedaan, en zij beijveren zich om door dezen eene openbare en welverdiende hulde te brengen aan Uwe werkzame en vruchtbare zucht om billijkheid en regtvaardigheid te bevorderen; wees verzekerd, dat het door U gedaan voorstel tot enquête een schoone, aangename en luisterrijke herinnering zal zijn aan Uwen voor ons en voor de Nederlandsche natie zoo belangrijken parlementairen loopbaan.

Wij zullen die herinnering immer levendig houden.

Gedaan te Zwolle en Zwartsluis den

Volgen 208 onderteekeningen van schippers.

* **Zwinderen, 16 Jan.** De wilde ganzen brengen hier en in de omstreken sedert vier weken groote schade aan de te veld staande rogge toe. Bij honderden komen ze hier op af en beweiden de akkers als schapen. 't Is te betreuren, dat de hooge regering aan den landman, die hierbij groote schade lijdt, niet de bevoegdheid, om op deze dieren te jagen, tegen billijke betaling, geven wil. De wilde ganzen worden hier zoo vrijpostig, dat, als men ze met stok of hond verdrijft, ze eenige schreden verder weer gaan zitten en hunne verwoesting vervolgen.

* **Appelscha, 18 Jan.** Terwijl woensdag jl. de werklieden van den heer *v. d. Sluis* alhier bezig waren hun werk te verrigten, werden zij verrast door een bezoek van wel gewapende dragonders en van den heer schoutbediende *B. Prikken* en den policiebediende *Hoogenberg* van Oosterwolde. Een vreemde verschijning voorwaar, te midden van het woeste veld! Spoedig bleek het echter, wat de reden hunner komst was; zij zochten en vonden aldaar den persoon van *J. K.*, die zich, naar men zeide, aan een vechtpartij had schuldig gemaakt en daardoor de kruiwagen met de gevangenis kon verwisselen.

* Heden avond hoorde men alhier om hulp roepen; dadelijk kwamen menschen toesnellen; men bemerkte toen, dat de persoon van W., van de Scheid, zich te ver op het ijs van de Schutsluis van *T. Cloo* alhier had gewaagd; na veel moeite is men er gelukkig in geslaagd, om dien persoon van een anders gewissen dood te redden.

*** Meppel, 17 Jan.** Wij vermelden met genoegen, dat eergisteren alhier in het locaal der societeit eene talrijke vergadering door dames is gehouden, met het doel, om eene vereeniging tot stand te brengen, strekkende, om verschillende voorwerpen te vervaardigen, die daarna zullen verloot of verkocht worden, ten behoeve der mindere volksklasse alhier.

Deze nuttige en hier veel bijval vindende vereeniging is tot genoemd liefdadig einde tot stand gekomen en zijn bestuurderessen daarvoor gekozen.

*** Ruinerwold, 17 Jan.** Gedurende het jaar 1855 zijn in deze gemeente geboren 28 jongens, 21 meisjes, totaal 49 Overleden 24 van 't ml. en 12 van 't vr. gesl. Onder deze is 1 boven 80, 2 boven 79, 1 van 78 en 2 van 71 tot 73 jaar. Er zijn komen inwonen 17 van 't ml. en 38 van 't vr. gesl. Vertrokken 32 van 't ml. en 23 van 't vr. gesl., zoodat de wettelijke bevolking in 1855 is vermeerderd met 18 zielen en op den 31 Dec. jl. bedroeg 1819 zielen, waarvan 1568 Ned. Herv., 244 Christ. Afgesch. en 7 Ned. Israelieten zijn. De feitelijke bevolking bestond op 31 Dec. ll. uit 985 van 't ml. en 976 van 't vr. gesl. en alzoo uit 1961 zielen.

*** Diever, 16 Jan.** Volgens opgaaf van den heer IJker der botervaten in de gemeente Diever en Dwingelo, zijn in het verloopene jaar 1855 geijkt 954 vierde en 1246 achtste vaten. Rekent men nu de waarde van de boter, de vierde vaten op 40, de achtsten op 20 gulden, dan heeft de boter voor deze gemeenten opgeleverd, de aanzienlijke som van 954 maal 40 plus 1240 maal 20 gelijk 63080 gulden.

*** Hoogeveen, 17 Jan.** Den 17 dezer had alhier een treurig ongeluk plaats; een zoontje van zekeren arbeider *J. L. T. H.* alhier, oud 3 jaar, kwam, terwijl zijne ouders om eenige bezigheden uit huis afwezig waren, te digt bij het vuur; zijne kleederen geraakten in brand; op het geschreeuw der beide mede in huis aanwezige kinderen kwam een buurman toeschieten, om het ongelukkige kind te redden, doch helaas! te laat. het kind is zoo deerlijk gebrand, dat het den volgenden morgen aan de gevolgen is overleden. Voorwaar een treurig voorval, te treuriger daar de diep bedroefde ouders den vorigen dag ook een kind ten grave hadden gebragt.

*** Spijkerboor, 15 Jan.** Als een voorbeeld van tegenwoordigheid van geest, diene het volgende: De vrouw van den landbouwer W. B. van Zuidlaarderveen, kwam voor eenige dagen tegen den avond van Windeweer. Op de eenzame laan, die naar hare woning leidt, bemerkt zij, dat een persoon zachtjes achter haar aankomt. Toen zij zich op het boschrijkste gedeelte der laan bevindt, zegt hij: „leg af!" zonder schrik te toonen zegt zij hierop, zich houdende alsof haar man haar kwam afhalen, „komst doe doar aon? dat is good," waarop de bewuste persoon zich wegpakte, in de vrees, dat de man der vrouw hem in zijn beroovingswerk zou storen. — Te Annerveen heeft de gewone jaarlijksche collecte voor de huiszittende armen, den 14e aldaar gehouden, de belangrijke som van f 130 opgebragt.

*** Elsloo, 14 Jan.** Als eene groote bijzonderheid kunnen wij melden, dat in ons dorp en onderhoorige genuchten, sedert 1 Aug. 1854 slechts één sterfgeval heeft plaats gehad, en van 1 Julij 1849 tot heden maar 16 overleden zijn. Wat hiervan ook de reden moge zijn, dit is zeker - dat onze inwoners de matigheid zeer beminnen en die bij, zonder in acht nemen bij het gebruik van sterkedrank, die hier niet dan bij bijzondere gelegenheden, en dan nog spaarzaam wordt gebruikt.

*** Grijpskerk, 16 Jan.** Bestond er verleden jaar een plan, om het kerkgebouw dezer plaats te verfraaijen en te verbeteren — moest toen, helaas! dat plan, als 't ware, in deszelfs geboorte blijven steken — thans verneemt men van goeder hand, dat datzelfde plan weder sterk wordt opgewakkerd en in overweging is genomen, terwijl men van ter zijde hoort, dat het vrij zeker tegen 't voorjaar e. k. zal ten uitvoer worden gebragt. De kosten dezer verbetering en vernieuwing worden geschat op f 1600-„ a f 1700-„. Mogt het voorgenomen plan vervulling vinden, gewis het reeds zoo zeer bloeijende en fraai gelegen Grijpskerk zal daardoor een nog bekoorlijker aanzien verkrijgen, dewijl toch het *uiterlijke* van ons kerkgebouw het dorp weinig fraai aanzien bijzet!

REGTSZAKEN.

Arrondissements-Regtbank te Assen,

9 JAN. H. J. H., koopman te Assen, wegens het verkoopen van verfwaren zonder gepatenteerd te zijn, veroordeeld in eene boete van *f* 25-„ en in de kosten; — A. T., koopman te Gieten, wegens het niet verschijnen bij het boerwerken, het vonnis van het Kantongeregt te Assen, bij vernietiging van het appel, bevestigd; — C. W. A. E., Ontvanger der Directe Belastingen enz. te Gieten, wegens hetzelfde feit, als boven; — J. Z., arbeider te Zandvoort, wegens beleediging met woorden van een bedienend beambte in de waarneming zijner bediening, veroordeeld in eene boete van *f* 25-„ en in de kosten; — J. E. H., arbeider te Nieuw-Buinen, wegens overtreding der wet op de personele belasting, als niet wettig bewezen, vrijgesproken.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

In UWE. courant van zaturdag 5 Jan. jl. komt een stukje voor uit Noordwolde d.d. 2 Jan., aldus luidende: „Naar men hoort, is door eenige ingezetenen alhier eene klagte ingediend bij den heer burgemeester van Weststellingwerf, tegen de op den 27 jl. door heeren kerkvoogden gehouden aanbesteding van het benoodigde katoen, pillo, linnen, kousen, klompen, enz., voor het jaar 1856, als zoude deze niet naar behooren zijn geschied, ten einde het voordeeligste te zoeken."

Ik ben zoo vrij, met een enkel woord op dat stukje terug te komen, ten einde alle misverstand, dat daaruit zou kunnen voortvloeijen, voor te komen. Bedoelde aanbesteding is niet door heeren kerkvoogden, maar door heeren armvoogden (buitenvoogden) geschied. 't Is immers eene zaak, waarmede de kerkvoogden niet het minste te maken hebben, want het betreft hier de verzorging der armen, en dat is toch niet het werk der kerkvoogden? Telken jare wordt eene dusdanige aanbesteding door genoemde armvoogden gehouden, en, als naar gewoonte, heeft die dan ook thans weder plaats gehad. Of die aanbesteding juist naar *behooren* is geschied, is mij niet bekend, maar wel, dat de levering dier stoffen aan de laagste schrijvers is gegund, en dat was toch immers het doel?

Door de plaatsing dezer regelen zal UWE. zeer verpligten,

UWE. dienstw. dienaar,

Noordwolde, 14 Jan. N. N.

Noordwolde, 12 Jan. Mag men zich hier voor het oogenblik verheugen, van het roggenbrood te kunnen eten voor denzelfden prijs als op andere plaatsen, zulks kan echter niet gezegd worden van het stoetebrood; dit blijkt daaruit, dat er thans vele zoogenaamde Drentsche stoeten alhier worden ingevoerd, hetwelk welligt spoedig konde aanleiding geven, dat er bakkers uit het naburige Drenthe met stoet hier ter markt kwamen.

ADVERTENTIEN.

Hoogeveen den 15 Januarij 1856. Bevallen van een ZOON H. A. J. SWAVING, geliefde echtgenoote van

Mr. H. J. CARSTEN.

Bevallen van een ZOON J. JANSEN, echtgenoote van J. OORTWIJN.

Langeloo den 10 Januarij 1856.

Bij R. J. SCHIERBEEK te Groningen is uitgegeven en alom te bekomen:

VOLKS-ALMANAK

voor **1856**, uitgegeven door de MAATSCHAPPIJ: **Tot Nut van 't Algemeen**, voor de Provincie Drenthe, 196 Bladz. in 8vo en Platen enz., à **40 Cts.**

WOORDEN UIT DEN BIJBEL,

met **korte aanteekeningen voor elken dag** van **1856**, door Ds. M. A. AMSHOFF, 16e jaargang, 64mo, ingenaaid à 25 Cts.

Wie wil niet gaarne een fatsoenlijken brief leeren schrijven?

„Aan den stijl herkent men den man," zeide een groot geleerde, en hij had wel gelijk. Die geen goeden brief kan schrijven, kan geen aanspraak maken op den naam van fatsoenlijk man, welnu, al wie die kunst leeren wil, bestede slechts **een Gulden**, en koope het

Volledig Brievenboek van Claudius

waarin hij alle mogelijke voorschriften van Brieven en regels omtrent het Briefschrijven, zal aantreffen.

Het is pas uitgegeven en bij H. C. A. CAMPAGNE te Tiel, en verder in alle Boekwinkels te bekomen.

Bij L. SCHIERBEEK te Leeuwarden, is gedrukt en almede in de voornaamste Boekwinkels te bekomen:

DE VIJFDE DRUK VAN DE

VOLKSGENEESKUNDE

DOOR DR. **J. F. OSIANDER**,

Hoogleeraar in de Geneeskunde te Göttingen.

Nagezien en vermeerderd met aanwijzingen der kenteekenen van de onderscheidene ziekten, enz.

DOOR **J. A. VAN OORT**,

Officier van Gezondheid der Tweede Klasse bij de Armee.

Dit werk bevat eene groote menigte eenvoudige middelen en raadgevingen, welke de natuur zelve tegen de kwalen en krankheden der menschen heeft daargesteld; men vindt er onder eene menigte andere raadgevingen, tegen: Ontsteking, Koorts, Tandpijn, Hoofdpijn, Verkoudheid, Hoest, Kramp in de Maag, het Zuur, de Hik, Buikloop, Aambeijen, Jicht en Rhumatisme, Aamborstigheid, Kramp in de Borst, Longtering, Ontsteking van den Pisweg, Graveel, Wormen, Lintworm, Vallende ziekte, Koliek, Geelziekte, Waterzucht, Scheurbuik, Ziekten der Kinderen, Klierziekten, Oogziekten, Onvruchtbaarheid, Ziekten der Zwangerheid, Ontsteking der Vrouwelijke Borsten, Vergiftiging, Schijndood, Behoedmiddelen tegen Besmettelijke Ziekten, de Aziatische Braakloop, Cholera-Morbus, Huiduitslag, Moedervlekken, Zeeziekte, enz., enz.

Een algemeen nuttig Handboek, onmisbaar voor **elken** Huisvader, inzonderheid voor Landlieden, Zeevarenden, Apothekers en Geestelijken ten platten lande, welke laatsten meermalen als vraagbaak, deswegens gebruikt worden.

De buitengewoon goedkoope prijs van dit Handboek, dat behalve de voorrede en inhoud 302 bladzijden druks bevat, is slechts gesteld op **f. 1.25.**

DE ASSURANTIEMAATSCHAPPIJ

tegen Brandschade,

TE ZUTPHEN,

verzekert tegen **VASTE PREMIEN** alle ROERENDE en ONROERENDE **GOEDEREN** tegen schade, ontstaan door BRAND of het inslaan van den BLIKSEM.

Zij wordt gewaarborgd door een kapitaal van **f 500,000** en door een RESERVEFONDS. De premiën zijn uiterst matig gesteld, als: Van particuliere woonhuizen van steen en met pannen gedekt **80 cents** van iedere **f 1000**; van het meubilair daarin insgelijks **80 cents**; van landbouwerswoningen van steen en met pannen gedekt **f 1.50**, met riet of stroo gedekt **f 2.25**; andere gebouwen enz. naar rato.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen te Assen bij de Agenten:

E. A. SMIDT en J. KLOEKERS.

EEN WAGENMAKERSKNECHT,

zijn werk goed verstaande, kan met 1o Mei e k. **VAST WERK** bekomen bij R. DE BOER, wagenmaker te Assen.

Op DINGSDAG den 22 Januarij 1856 zal de ondergeteekende NOTARIS **finaal bij Palmslag presenteren te Verkoopen**:

1o. Des voormiddags te 11 uur te Ruinen, ten huize van den Kastelein KREULEN, ten verzoeke van den heer C. F. POULIE te Meppel en MEDE-EIGENAREN:

EENE KEUTERIJ

te Ansen, bestaande uit **Huis en Hof, Bouw-, Wei- en Hooiland, Heideveld en Veen**, staande op **f 3232.—**

en een Perceel **Boschgrond, de Plantagie** genaamd, groot 10 bunder, in Ansen aan den weg gelegen, staande op **f 1421—50**.

2o. Des avonds te zes uur te Diever, ten huize van den kastelein H. A. KOCK, ten verzoeke van den Heer Mr. H. H. A. SLUIS te Assen, en van den Curator over den geinterdiceerden J. BLOEMERTS te Dwingelo;

EENE KEUTERIJ

aan de Vaart bij de Witttelterbrug onder Wittelte, **de Wilpe** genaamd, ruim 8 bunder groot, zijnde **Huis en Hof, Bouw- en Groenland**; bij de inzate gebragt op **f 5339—50.**

Dwingelo den 15 Januarij 1856.

W. O. SERVATIUS.

De Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te Dwingelo zal, ten verzoeke van de Wed. WUFFEN aldaar, op WOENSDAG den 23 Januarij e k., des morgens om 11 uren, ten huize van de erven THALEN te Dwingelo, PUBLIEK BIJ INZATE VEILEN:

De welbeklante **KOREN-MOLEN** te Dwingelo, nabij de Kom dier Gemeente aan den weg naar Lhee staande.

Kunnende nadere INFORMATIEN dienaangaande op franco aanvrage worden verkregen ten Kantore van voornoemden Notaris.

De Heer Mr. W. GOEDKOOP te Amsterdam is voornemens, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, op DONDERDAG den 31sten Januarij 1856, in de Concertzaal van J. B. SCHUT te Assen, des avonds te 7 uur, IN PUBLIEKE VEILING TE BRENGEN:

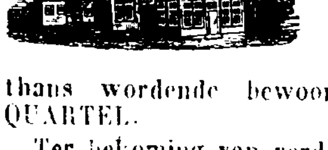

Eene roijale HEEREN-BEHUIZINGE, bevattende **zes KAMERS**, voorzien van ALLE GEMAKKEN, met bijgelegen **TUINGROND**, staande en gelegen aan de Vaart te Assen, thans wordende bewoond en gebruikt door den Heer DE QUARTEL.

Ter bekoming van verdere inlichtingen vervoege men zich bij den Notaris

H. H. VAN LIER.

DE VERTELLER ENZ.

Onder het opschrift: *Diefstal van* 172,000 *francs*, bevatten de Fransche bladen het volgende:

Sedert eenige dagen spreekt men in de finantiële wereld van een aanzienlijken diefstal, onlangs gepleegd ten nadeele der bank; vreezende dat de daaromtrent in het werk gestelde nasporingen er door zouden lijden, als het feit te spoedig ter kennis van het publiek kwam, hebben wij nagelaten er melding van te maken; nu echter die nasporingen het gewenschte gevolg hebben gehad, kunnen wij vermelden hetgeen ons omtrent dien belangrijken diefstal van 172,000 francs is medegedeeld.

Den 31 Dec. l.l. was, gelijk bekend is, voor de bank een dag van groote ontvangsten. De inkassering had zeer geregeld plaats, en tegen zeven ure des avonds bemerkte men in het bureau der ontvangsten dat er een deficit van 172,000 francs bestond.

In het bureau bevinden zich tien of twaalf klerken en het publiek heeft er geen toegang; de jongens die de gelden ontvangen zijn met die ambtenaren de eenigen, die er dagelijks komen; zij stellen er die beambten de ontvangene sommen ter hand met eene lijst, om de oorsprong dier gelden aan te duiden en zij verwijderen zich, terwijl de beambten de inkassering verrigten.

Daar de zaken aldus geregeld zijn, was het duidelijk, dat het tekort het gevolg was van achteloosheid en wel van een diefstal, begaan door iemand, die toegang tot het bureau had. Toen de lijst, waarop de som van het tekort was uitgedrukt, gevonden was, riep men den jongen, die haar overgelegd had, en hij bewees, dat hij tegelijk een rolletje met 172,000 francs aan bankbiljetten had afgegeven. Dit rolletje was dus verdwenen, het was duidelijk dat de diefstal gepleegd was, maar men wist niet wien te verdenken.

De directeur der bank deed daarvan onmiddelijk aangifte bij den prefect van politie, die oogenblikkelijk last gaf om een ijverig onderzoek in te stellen. De nasporingen moesten eerst loopen over de antecedenten en het gedrag van het geheele personeel, dat tot het bureau toegang had, en weldra waren daardoor al de jongens en al de beambten buiten verdenking gesteld, behalve een, die evenwel tot eene fatsoenlijke familie behoorde, doch niet zoo lang als de anderen bij de bank werkzaam was. De chef der veiligheidsdienst, die op hem zijn vermoeden vestigde, liet een naauwlettend toezigt op hem houden, en vernam weldra, dat zijne leefwijze niet zeer geregeld was, en dat hij verscheidene maitressen had, voor wie hij uitgaven deed, die geenszins aan zijn inkomen geëvenredigd waren. Maandag j.l. vernam de chef, dat hij zaturdag avond per spoortrein vertrokken was, onder voorwendsel van eene jagtpartij in het departement de l'Aisne te gaan bijwonen, en dat hij den volgenden dag was teruggekeerd; hij was overtuigd dat deze reis slechts gemaakt was met het doel om de gestolene 172.000 francs op grooten afstand te verbergen; en terwijl hij in dezelfde rigting een behendig agent uitzond, die er in slaagde op dit uitstapje het spoor van den beambte te volgen, liet hij hem provisioneel in hechtenis nemen en voor zich brengen.

De beambte hield vol, dat hij ten eenenmale vreemd was aan den hem ten laste gelegden diefstal, en beweerde, dat zijne reis geen ander doel had dan de jagtpartij. De chef der veiligheidsdienst, die in persoon alle nasporingen bestuurd had, werd weldra van het tegendeel overtuigd, en, volgens de nieuwe inlichtingen, welke hij inwon, kwam hij bijna tot de zekerheid, dat de 172,000 francs verborgen waren in een boschje van het departement de l'Aisne, nabij de grensscheiding van het dep. de l'Osse, en daar de beschuldigde bij zijn beweren bleef, gaf hij hem te kennen, dat hij zich zelf daarheen zou begeven om de noodige nasporingen te doen, hetgeen hij ook deed, na den beambte ter beschikking van den politiecommissaris der sectie van het Louvre gesteld te hebben.

Onderrigt van het vertrek van den chef, en volgens de aanwijzingen, die hem omtrent zijn zondagsuitstapje gedaan werden, overtuigd dat deze stap aan de verwachting zou beantwoorden, bekende de schuldige, dat hij de 172.000 francs wel degelijk gestolen en in het boschje verborgen had, waar zij ook gevonden werden.

Het geld is aan de bank teruggegeven en de beschuldigde ter beschikking van de justitie gesteld.

BROODFABRIEKEN.

Men is ook in Duitschland bezig broodfabrieken aan te leg-

J. WEERSING te Loon is voornemens, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, op DONDERDAG den 31sten Januarij 1856, 's avonds te 7 uur, in de Concertzaal van J. B. SCHUT te Assen, IN PUBLIEKE VEILING TE BRENGEN:

Vier perceelen VELDGROND, afkomstig uit de Markte van Peelo, gelegen aan den Straatweg van Assen naar Peelo, bijzonder geschikt tot ontginning.

Notaris H. H. VAN LIER.

Men is voornemens op aanstaande **Dingsdag** den 22 Januarij des morgens om 10 uur, ten huize van J. KRALE te Rouveen.

Finaal te verkoopen:

Een perceel **HOOILAND**, gelegen in den UITHOF te Rouveen, gemeente Staphorst, en wel in de Olde Maten aldaar, groot 4 BUNDERS, 48 ROEDEN, 60 ELLEN, bij **Inzate en Verhooging** gebragt op de som van **veertien honderd gulden.**

Ten overstaan van den Deurwaarder J. SCHUTSTAL te Odoorn, zullen op aanstaanden **Woensdag** den 23 Januarij des morgens om 10 uren te Valthe, gemeente Odoorn, aldaar PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

300 op stam staande EIKEN BOOMEN, ten verzoeke van en toebehoorende aan de MARKTGENOOTEN van Valthe.

De Notaris HEPPENER te Borger zal, ten verzoeke van J. K. BENUS en H. OOSTINGH te Nieuw-Buinen, op WOENSDAG den 23 Januarij 1856, des morgens te 10 uren, ten huize van J. K. BENUS voornoemd, PUBLIEK VERKOOPEN:

1o. De **VEENPLAATS No. 33**, MARKIEZENVEEN, gemeente Odoorn, kadastraal sectie D No. 168, groot 7 bunders, 12 roeden en 30 ellen.

2o. De **VEENPLAATS No. 34**, MARKIEZENVEEN, gemeente Odoorn, kadastraal sectie D No. 167, groot 7 bunders, 12 roeden en 30 ellen.

3o. De **VEENPLAATS No. 15**, Zuidzijde Exloërveen, gemeente Odoorn, kadastraal sectie D nos. 70 en 288, groot 15 bunders, 11 roeden en 60 ellen.

4o. De **NOORDELIJKE HELFT van de Zuidelijke KIJL**, Exloërveen, gemeente Odoorn, Kadastraal Sectie D Nos. 294 en 296, groot 20 bunders, 20 roeden en 20 ellen, - en

Ten verzoeke van J. K. BENUS voornoemd:

De **DALGROND** met 3 bunders, 97 roeden en 80 ellen **toegemaakt BOUWLAND** op de Veenplaats No. 14, Noordzijde Buinerveen, gemeente Borger, kadastraal sectie B Nos. 848, 991, 992, 993 en 994, groot plus minus 15 bunders.

Borger den 9 Januarij 1856.

J. HEPPENER, Notaris.

Mr. G. R. VOORMEULEN VAN BOEKEREN, Notaris te Stads-Kanaal, zal, ten verzoeke zijner PRINCIPALEN, op **Donderdag** den 24 Januarij 1856, des middags te 2 ure, ten huize van den logementhouder J. H. KOCK, te Stads-Kanaal, gemeente Wildervank,

Publiek Veilen, om te verkoopen:

I. De **VEENPLAATSEN**, Nummers **14 en 17**, gelegen in de Markte van Buinen, gemeente Borger, zuidkant, met de Vooraffen.

II. De **VEENPLAATSEN**, Nummers **31 en 32**, mede aldaar gelegen, zonder de Vooraffen.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal, op **Dingsdag** den 22 Januarij aanstaande, des avonds te 6 uur, ten huize van HENDRIK DE VROOME aldaar,

Palmslag houden van het **HUIS**, ingerigt tot **broodbakkerij**, met **ERF** en **TUIN**, aan den Straatweg te Smilde, nabij den Witterweg, tegenover de Sickenswijk; bewoond door AREND BOXEN, hetwelk bij **inzate** is gebragt op . . . . **f 1281**—

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal, ten verzoeke van den eigenaar ADOLF POMPER te Peelo, op **Zaturdag** den 26 Januarij aanstaande, des avonds te 6 uur, ten huize van JOHANNES WIND te Smilde, bij **inzate** en later bij **palmslag** verkoopen:

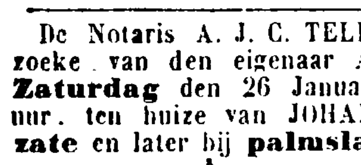

Een **HUIS**, zeer geschikt tot **Bakkerij** of **Grutterij**, en **ERF**, benevens **TUIN**, staande en gelegen te Smilde aan den Straatweg, nabij de Grietmanswijk; in gebruik bij JOHANNES DORTMOND.

Ten overstaan van den ondergeteekenden, Notaris te Norg, zijn ROELF MEELKER, landbouwer te Een, gemeente Norg, en BEREND MEELKER, zonder beroep, wonende te Norg, voornemens, om op DONDERDAG den 24 Januarij 1856, ten huize van GERRIT WIERING te Een, des morgens om 10 uur te beginnen, PUBLIEK TE VERKOOPEN:

Eenige perceelen **HOOI- en WEIDELAND**, gelegen bij Een, ruim drie bunders **bouwland** in onderscheidene akkers op de esch te Een gelegen en 1¾ stuiver of 14 duiten **waardeel** in de markte van Een, welke markte bestaat uit 93 stuivers, benevens ⅛ gedeelte in een stuk **hooiland**, genaamd het Groningerlandsland, gelegen in de Gemeente Hoogkerk, Provincie Groningen.

Norg, den 18 Januarij 1856.

Mr. N. W. SCHRöEDER HOFSTEDE.

Op **Vrijdag** den 25 Januarij 1856, 's morgens om 10 uren te beginnen,

Publieke verkoop

te Weerdinge, gemeente Emmen, van pl. m. **250 nummers EIKEN BOOMEN**,

geschikt voor AANNEMERS en SCHEEPS- en HUISTIMMERLIEDEN, staande aldaar in het Weerdinger hout, toebehoorende aan de MARKTGENOOTEN van Weerdinge.

Mr. S. J. OOSTING, Notaris.

AANBESTEDING

Bij gesloten briefjes,

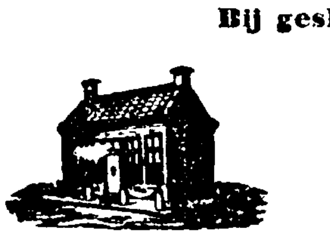

van het **afbreken** en weder **optimmeren** van eene **WINKELHUIZINGE** bij de brug aan de Hoofdstraat te Noordwolde.

Bestek en Teekening liggen ten huize van den kastelein M. J. EITZ te Noordwolde.

De briefjes moeten franco **voor** of op den **eersten Februarij e.k.** ingediend worden bij F. H. FISCHER aldaar.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 28 JANUARIJ aanstaande, des voormiddags te tien uur, zal door het BESTUUR van den KUNSTWEG van *ZUIDLAREN* naar *GIETEN*, in het GEMEENTEHUIS van *ZUIDLAREN*, bij enkele inschrijving worden

AANBESTEED:

Het bestraten en bestorten met VERBRIJZELDE KEIJEN van de Aardebaan van af Zuidlaren naar Gieten, ter lengte van 11305 Ellen; voorts het BOUWEN van twee TOLHUIZEN en het maken van eenige DUIKERS in genoemden weg, met de LEVERANTIE der benoodigde MATERIALEN.

De INSCHRIJVINGS-BILLETTEN moeten volgens Bestek uiterlijk 24 uren vóór de AANBESTEDING ten GEMEENTEHUIZE te *ZUIDLAREN* worden ingeleverd.

De ***BESTEKKEN*** zullen ter lezing liggen in de ***GEMEENTEHUIZEN*** te ZUIDLAREN, GIETEN en STEENWIJK, en voorts bij de Logementhouders SOMER te Assen en UITHOF te Groningen.

Nadere INLIGHTINGEN zijn van nu af te bekomen bij den Heer MEURSING, Lid van Gedeputeerde Staten van Drenthe, te Eext, en bij den ondergeteekende.

Zuidlaren den 10 Januarij 1856.

Namens het Bestuur van voornoemden weg:
P. A. G DE MILLY.

De Wel-Ed. Heer CLARIUS, Professor der Cliniek aan de Universiteit te Leipzig, verklaart dat de Galvano-Electrische Kettingen van Goldberger bij chronische rheumatismen zeer nuttig zijn.

Dr. J. C. A. BUHLE, Practiserend Arts, Heel- en Verloskundige te Alsleben, betuigt dat deze Kettingen een zeer werkzaam geneesmiddel zijn bij alle ongesteldheden die door de Galvanishe electriciteit kunnen genezen worden. Hij heeft ze zorgvuldig getoetst en veelvuldig aangewend bij chronische, rheumatische en zenuwachtige ongesteldheden, altijd met een gunstig gevolg.

Dr. KROGMAN, te Hanenow, heeft ze aangewend in eene hardnekkige rheumatische ongesteldheid - - *ischias rheumatica* -- en zulk een eclatant resultaat verkregen, dat hij ze openlijk aanbeveelt.

Van den Heer J. H. A. WANSLEVEN, te Zutphen, vernemen wij, dat door dezen Ketting een ingezeten aldaar binnen tweemaal vier en twintig uren van eene hevige rheumatische kwaal genezen is.

Van den heer E. VAN BART, te Schiedam, dat een Heer aldaar, sedert jaren aan hoofdpijnen lijdende, spoedig geheel daarvan bevrijd werd.

Hoofdpijn, aangezigts-, tand- en oorpijn, krampkolijk, maagkramp, borstkramp, hartkloppen, zenuwzwakte, beving, pijn in de lenden, stijfte in de leden, gewrichtspijn, pootje, handjicht, vliegende jicht, zwakte der oogen, hardhoorigheid en alle andere rheumatische en zenuwziekten worden er altijd voorspoedig mede genezen en zelden neemt men zijne toevlugt zonder vrucht tot hem.

GOLDBERGERS KETTINGEN kosten . . .		f 1.80-	f 2.70
	"	- 3.60-	- 5.40
" RINGEN	"	- 1.20-en-	1.80
" OORMANETEN	"	- 1.80	het paar

INDUCTIONS APPARATE voor f 15. — Nette kistjes met electriseertoestellen, die uren achtereen werken en buitengemeen sterke slagen geven; zij zijn voorzien van een regulateur.

Amsterdam,	VERKOOPHUIS.
Assen,	H. P. A. v. GORCUM.
Meppel,	A. JEULEN en Co.
Steenwijk,	K. TIMMERMANS.
Zwolle,	A. A. v. d. KOLK.
"	G. ELEVELD.

en in de bekende Depôts in de andere Steden.

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 11—18 Jan. Geh. A. Timmer met H. Alberts; W. Grevelink met M. Hägemann. — Bev. A. Drenthe geb. Blossma, van d.; A. M. Kiviet geb. Soer, van d. — Overl. Martien Beuker, 26 j., 11 m. en 20 d., gehuwd aan Hendrik Schipper.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 18 Jan.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	f —.—	Boekweit, zand	64 N.pd.	f 8.
" N. Oml.	68	"	" 13.50	" "	66 " "	8.
dito.	70	"	" 14.25	" veen	64 " "	7.9
" " Old.	70	"	" 13.75	" "	66 " "	8.
" " "	72	"	" —.—	Paardeboonen. .	f 8.00 a	8.
Rogge, N. Inl.	64	"	" 10.20	Groene Erwten.	" 11.75 a	12.
" " "	66	"	" 10.70	Graauwe "	" 10.00 a	11.
" " "	68	"	" 11.20	Koolzaad . . .	f 15.00 a	17.
Haver, N. dikke	40	"	" 3.80	Gort, grove .	" 12.25 a	12.
" "	42	"	" 4.00	Gort, parel .	" 16.00 a	17.
" Voer	36	"	" 3.45	Olie, raap per vat	57.50 a	—.
" "	40	"	" 3.85	Raapkoeken.	a	—.
" Zwarte	36	"	" 3.35	Lijnkoeken	—.— a	—.
" "	38	"	" 3.55	Boter ¼ ton. . .	—.— a	—.
Garst, N. wint.	54	"	" 6.70	Boter ⅛ "	a	—.
" " "	56	"	" 7.10			
" " zomer	56	"	" 6.10			
" " knob.	60	"	" 7.10			

Door de ontvangene vredelievende berigten, waren de koopers van Granen heden zeer geretireerd, zoodat bij geringe toevoeren tot de bovengenoteerde verlaagde prijzen nog te vergeefs werd aangeboden, en genoegzaam niets in omgegaan.

ASSEN, 17 Jan. Rogge f 11.00 tot f 10.40. Boekweit f 8.. tot f 7.00. Boter 85 a 00 ct. het N. ℔. Aardappelen f 2.50 a f 2.25. Stroo f 11.00. Prijs van het Roggebrood f 0.76 de 6 N. ℔.

MEPPEL, 17 Jan. Rogge f 11.00 a 11.50. Boekweit f 8.. a f 8.75. Boter 1½ N. ℔ f 1.40 a f 1.60. Boter per ⅛ vat f 20.00 a f 21.50.

COEVORDEN, 14 Jan. Rogge f 10.75. Boekweit f 8.50. Boter f 0.80.

HOOGEVEEN, 15 Jan. Rogge f 10.70^5 Boekweit f 8.. Haver f 0.00. Honig per ℔ f 0.00. Boter het N. ℔ f 0.88.

AMSTERDAM, 16 Jan. GRANEN zonder handel. — KOOLZAAD £ ½ lager; op 9 vaten Olie in April £ 109½; Sept. en Oct. £ 91. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE niet williger; op 6w. f 60¾; Vliegend f 58½, 59; in de stad f 61½; 1o. Mei f 56¼; Najaar f 51, 50⅝. — LIJNOLIE meer gevraagd en hooger; op 6w. f 45¾; Vliegend f 44½; Maart f 44¼, ½; April f 44½, ¾; Mei f 44¾, 45. — HENNEPOLIE op 6w. f 53¼; Vliegend f 52. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 120 a 123. -- LIJNKOEKEN per 104 stuks f 14 a 17½. — JENEVER 100 % Amst. proef f 26 a 26½ per vat contant.

228ste **STAATS-LOTERIJ.** VIERDE KLASSE.

2de Lijst. No. 6187 f 25000. No. 16229 f 5000. Nos. 2601, 11761, 16225 en 19858 ieder f 1000. Nos. 2134 en 6036 ieder f 400. Nos. 4529 en 12797 ieder f 200. Nos. 1787, 2160, 6734, 6971 en 16575 ieder f 100. — 3de Lijst. No. 938 f 1250. Nos. 39, 9703 en 10655 ieder f 1000. Nos. 1153, 10428, 14768, 19808 en 19857 ieder f 400. Nos. 3706 en 14768 ieder f 200. Nos. 1088, 16878 en 18420 ieder f 100.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 17 Jan. 1856.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	63¼
" "	3	"	74¾
" "	4	"	92⅝
Amort. Synd.	3½	"	90¾
Handelm.	4½	"	
O.I. Leening	4	"	
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	"	
Haarl. Meer	5	"	
Rusl. Ob. Hope	5	"	100
Dito 1828/29	5	"	99½
Cert. 1831/33	5	"	
Dito 1840	4	"	
Dito Stieglitz	4	"	
Ins. in Assign.	6	"	65¾
Cert. van dito	6	"	57

			GEBLEVEN.
Polen, Oblig.	4	pct.	
Spanje, Oblig.	1¼	"	$22\frac{3}{16}$
Obligatiën	3	"	40
Binnenl.	3	"	$35\frac{5}{16}$
Amortisable			6¾
Bewijz. Coup			4⅛
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	"	
" "	4	"	
" Metal.	5	"	65⅝
" " N.	5	"	75¼
" "	2½	"	34
Belgie, Cert.	2½	"	
Rothschild	2½	"	
Portug., Oblig.	3	"	42½
"	4		
Amerika Bank-Act.			

---

gen; sommige zijn reeds van ruimen omvang en hebben groot debiet. Te Stuttgardt is voor weinige weken zulk eene fabriek geopend, die spoedig iederen dag 17,000 ponden afzette, het grootste bedrag, dat zij bij onafgebroken arbeid van dag en nacht leveren konde. Zij doet zulke goede zaken, dat niet alleen aan eene uitbreiding der inrigting tegen het voorjaar, zoo dat zij elken dag 30,000 ponden zal kunnen leveren, gedacht wordt, maar dat ook nog andere fabrieken van dien aard er naast zullen worden opgerigt. Bij de thans bestaande vervoegde zich dezer dagen een agent uit de stad Ravensburg, met de bestelling, om er dagelijks 12 000 pond per spoortrein heen te zenden, waaraan uithoofde van de beperktheid, nog niet voldaan wordt. — Eene inrigting van anderen aard, die aanvankelijk ook zeer aan het oogmerk beantwoordt, is de Egenstorffsche te Hannover. Het is een verkoophuis van toebereide spijzen, die (maar volstrekt niet in den vorm van een aalmoes of met gedeeltelijke bestrijding der kosten door aalmoezen) dagelijks aan de arbeidende klasse een krachtig en smakelijk voedsel wil verschaffen. Zij koopt de benoodigdheden in het groot, houdt 34 menschen in een stoomkeuken met de toebereiding bezig en vergast dagelijks 2100 menschen, deels in hare eetzalen, deels met portien, die afgehaald worden. Het is ongeloofijk, welke besparingen er door geschieden. De 2100 portien, meldt men, worden welligt over 500 familien verdeeld. Vijf honderd huisvrouwen zouden dus ter markt moeten gaan en naar den koopman zenden, zouden de prijsverhooging van den kleinen inkoop betalen en de vervalschingen daarvan lijden moeten; zij zouden den morgen met de toebereiding bezig zijn, aan den haard staan, haar gereedschap verbruiken moeten, en op 500 haarden zoude uren lang vuur moeten aangehouden worden, enz. Nu bezorgen 34 arbeiders, in den loop van eenen ganschen werkdag, wat 500 huisvrouwen ieder in een halven werkdag zouden gedaan hebben; er worden dus dagelijks 216 werkdagen bespaard. Het verbruik van steenkolen voor de spijziging van 2100 menschen bedraagt, volgens de medegedeelde rekening, 1 thaler 10 sgr. (f 2.50) per dag, terwijl in de 500 huishoudingen welligt voor 15 thaler (f 27) hout, turf en kolen in rook en asch zouden veranderd zijn, enz. Maar het is klaarblijkelijk, de kosten van zulk eene inrigting kunnen slechts gedaan worden, wanneer zij niet enkel voor de wintermaanden diensten leveren zal, en zij kan dan slechts volledig haar doel bereiken, wanneer de familien, die er gebruik van maken, hare eigene keukens afschaffen. Wordt deze volkskeuken op milde giften gebouwd en om niet bestuurd, dan is er geen uitzigt op duurzaamheid. Geeft zij hare spijzen onder de wezenlijke waarde, dan gewent zij aan de ontvangst van weldaden, die ophouden kunnen. De weldadigheid moet er geen aandeel bij verlangen, dan dit, dat zij de kans der onderneming draagt, wier gelukken aan iedere bijzondere plaats nog eenigermate onzeker is, en wier eventueel gewin voor het tegenwoordige de kapitalen nog wel nergens genoegzaam zal aanlokken. Aan den anderen kant mag men het debiet der nieuwe volkskeuken ook geene al te groote uitbreiding toewenschen, naar eene zijde, die tegen de armoede is overgesteld. In andere steden van Duitschland is de opening van dergelijke keukens reeds aangekondigd.

ALLERLEI.

De giftmenger Palmer te Rugeleij (Engeland) zal de meest beruchte misdadigers van zijne soort op den achtergrond plaatsen. Hij wordt verdacht, van niet minder dan 16 personen vergiftigd te hebben, onder welke zijne vrouw, zijn broeder, vrienden, die hem bezochten of vreemden, die zich door hem lieten behandelen. De beweegreden tot deze misdaden was, of om in het bezit te geraken van de sommen, die op het leven dezer personen verzekerd waren, of om hen het gereede geld te ontnemen, dat zij bij zich hadden. De belangrijke sommen, welke hij dus op de eene of andere wijze verwierf, besteedde hij, om aan zijn hartstogt voor de renbaan bot te vieren. Hij bezat een aantal fraaije paarden, van welke een, dat hij zelf strijchnine noemde, naar het vergift, waarmede hij waarschijnlijk de meeste moorden gepleegd had, meer dan eene overwinning behaald heeft. Het is een belangrijk psijchologisch verschijnsel hetwelk in de jaarboeken van het strafregt alles behalve eene zeldzaamheid is, dat groote misdadigers niet kunnen nalaten met de aanwijzingen te spelen, die eene ontdekking ten gevolge hebben.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** TE ASSEN.